

חגי ה. שבתאי, עו"ד
אריה שפירא, עו"ד
גלי פלד-שבתאי, עו"ד
אלון וילנר, עו"ד ומגשר
אופיר לוי, עו"ד ומגשר*
גיל עוז, עו"ד ומגשר
יוליה פק חלמיש, עו"ד**
שלומית ארן, עו"ד***
ענת סער, עו"ד*
לירז גונן-אללוף, עו"ד
* מוסמך (ma) משפטים
** חברת לשכת עוה"ד ניו יורק
*** מוסמכת (ma) גיאורפיה
התמחות בלימודים עירוניים ואזוריים

חוזר משרד 30/08 - הוצאת חבר מהאגודה במושב שיתופי

לפני כשני עשורים נקט מושב שיתופי קטיף בהליך להרחיק משורותיו זוג, מתבריו. ההרחקה מחברות אושרה על ידי האסיפה הכללית של המושב. ההליך נעשה בלא שוועד ההנהלה הודיע להם בכתב, בהתאם להוראות תקנון האגודה, על העילה ועל ההחלטה לפעול לשם הוצאתם מהאגודה 60 יום לפני האסיפה הכללית.

הזוג המורחק, ערער על ההחלטה לרשם האגודות השיתופיות, אשר מינה חוקר מטעמו וקבע כי לאחר דו"ח החקירה תינתן על ידו החלטה סופית. החוקר קבע כי הליך ההוצאה מחברות היה פגום, ואולם סמוך למתן דו"ח החקירה נהרג הבעל בפיגוע. איש מהצדדים לא פנה לרשם לחידוש הדיון, ומשך 17 שנה הרשם לא קבע כל החלטה סופית בעניין.

לאחר 17 שנה פנתה האלמנה לרשם וביקשה את החלטתו. הרשם מינה חוקר (שני) ואימץ את מסקנותיו לפיהן האלמנה הייתה ונותרה חברה באגודה, כי החלטת האסיפה נתקבלה בניגוד להוראות הדין והתקנון, ולא נתקיימו הליכים אחרים של הוצאה מחברות – תשלום דמי עזיבה, פינוי מקרקעין וכיוצ"ב.

המושב עתר לבית המשפט וערעורו נדחה על ידי בית משפט מחוזי בירושלים, על ידי כבוד השופט נועם.

בית המשפט המחוזי קבע כי ההלכה היא שבית משפט יתערב רק בהחלטות רשם האגודות השיתופיות בהן ההחלטה פגומה בטעות משפטית מהותית והצדק מחייב התערבות בית המשפט. עוד נקבע כי בכל הנוגע לקביעת ממצאים עובדתיים היקף ההתערבות של בית המשפט המנהלי יהיה מצומצם אף יותר, ובית המשפט יתערב רק במקרים חריגים, כאשר נקבעו ממצאים שאינם עומדים במבחן ההיגיון, מקום שאין לעובדות בסיס נאות בחומר

הראיות, או שנפלה טעות עניינית המצדיקה תיקון.

המלצת משרדנו: הליכי הרחקת חבר הינם הליכים "רגישים" ביותר לביקורת שיפוטית ולפיכך מומלץ לבצעם תוך הקפדה על הדרישות הפורמאליות ותוך קבלת יעוץ מתאים לכל אורך ההליך. לא מומלץ להשאיר נושא חברות באגודה בסטטוס שאינו חד-משמעי.

פרטי פסק הדין: עמ"נ 501/08 בית משפט מחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, כ' השופט י' נועם, ניתן ביום 14.8.2008.